

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoCsp/12/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5121202533
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5121202533.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členiek senátu Mgr. Márie Kašíkovej a JUDr. Zuzany Krivdovej, v právnej veci žalobkyne: D. J., rod. O., nar. XX.X.XXXX, bytom D. XXX, právne zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom Kuzmányho 29, Košice, IČO: 47 234 466, proti žalovanému: UBC 2020, k.s., so sídlom Zelinárska 6, Bratislava, IČO: 53 151 135, správca konkurznej podstaty úpadcu: Silverside, a. s. v konkurze, so sídlom Plynárenská 7/B, Bratislava, IČO: 50 052 560, o uloženie povinnosti zdržať sa zrážok zo mzdy, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina z 10. októbra 2022, č. k. 51Csp/17/2021-146, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie mení tak, že žalobu zamietá.

Žalovanému priznáva voči žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného k povinnosti zdržať sa výkonu práva zrážky zo mzdy žalobkyne vyplývajúceho z Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 1.6.2017 uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným (výrok I.). Podľa § 255 ods. 1 CSP úspešnej žalobkyňi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.). Vykonaným dokazovaním zistil, že medzi spoločnosťou Silverside, a. s. ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom (spotrebiteľom) bola dňa 1.6.2017 uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere na refinancovanie č. 639810020, na základe ktorej bol žalobkyňi poskytnutý úver vo výške 4 400 eur, pri ročnej úrokovej sadzbe 18,69 %, RPMN 19,62 %, priemernej RPMN 14,84 % a odplate 18,69 % s tým, že žalobkyňa sa zaviazala úver vrátiť 60-imi mesačnými splátkami po 113,38 eur a celkovo mala zaplatiť žalovanému sumu 6 802,80 eur. Doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru boli dohodnuté do 28.6.2022. Vzhľadom k tomu, že žalovaná sa dostala do omeškania so splácaním splátok, upomienkou č. 1 zo dňa 4.6.2018 a poslednou výzvou z 2.8.2018 vyzval žalovanú na úhradu omeškanej splátky, oznámením z 13.8.2020 pristúpil k zosplateniu pohľadávky na základe zmluvy. Podľa potvrdenia zamestnávateľa žalobkyne, ako aj z výplatných pásov za september 2020 až november 2020 zistil, že boli vykonávané zrážky zo mzdy mesačne vo výške 141,90 eur.

V deň uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere žalovaná s označeným veriteľom uzatvorila aj Dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá bola obsiahnutá na samostatnej listine, keď všetky špecifikácie Dohody sú uvedené v bode 10 odôvodnenia, ako vyplýva z predloženého listinného dôkazu. Vychádzajúc ďalej zo skutočností, že medzi žalobkyňou ako dlžníkom a spoločnosťou Silverside, a. s. ako veriteľom bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere v zmysle podmienok § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, posudzoval dôvodnosť podanej žaloby vo vzťahu k tvrdeniam žalobkyne, ktorou sa domáhala uloženia žalovaného povinnosti zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy, vychádzajúc z dôvodov neplatnosti zmluvy uvádzaných v podanej žalobe, tieto posudzujúc na základe

podmienok § 551 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v spojení s podmienkami § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa na žalovanom určení mala naliehavý právny záujem podľa § 137 písm. a) CSP, v zmysle ktorého sa nevyžaduje preukázanie naliehavého právneho záujmu.

Vzhľadom k tomu, že predmetom tohto sporu na základe podanej žaloby bolo uloženie povinnosti zdržať sa zrážok zo mzdy žalobkyne, vychádzajúc zo skutkového vymedzenia nároku v podanej žalobe nepovažoval za dôvodné zisťovať, či zmluva obsahuje všetky náležitosti v zmysle ust. § 9 zákona č. 129/2010 Z. z., keďže aj v prípade kladného záveru to nemá vplyv na zabezpečenie nároku dohodou o zrážkach zo mzdy. Ďalej nepovažoval za dôvodný argument žalobkyne o neplatnosti Zmluvy o úvere, ktorá by mala spôsobiť aj neplatnosť Dohody o zrážkach zo mzdy pre nedostatok oprávnenia zástupcu žalovaného uzatvárať úverovú zmluvu, keďže v zmysle § 33 Občianskeho zákonníka by takýto nedostatok dohody o plnomocenstve mohol namietat' splnomocniteľ (žalovaný). Taktiež na základe vykonaného dokazovania nezistil, že by Dohoda o zrážkach zo mzdy mala byť neprijateľná zmluvná podmienka v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, keďže súčasná právna úprava výslovne pripúšťa použitie dohody o zrážkach zo mzdy v spotrebiteľských vzťahoch na základe zákona č. 250/2007 Z. z. za stanovených podmienok. V Dohode v čl. III ods. 7 bola žalobkyňa výslovne poučená tmavým písmom o veľkosti predchádzajúceho textu o možnosti odmietnuť uzavretie Dohody, ktoré je dostatočne zrozumiteľné. Hodnotiac obsah Dohody o zrážkach zo mzdy v čl. II.1 dospel k záveru, že predmetná časť Dohody a Dohoda ako celok je potom v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatná v jej neurčitosti, nakoľko z Dohody nevyplýva, aká bude výška konečnej pohľadávky, ktorá by mala byť zrážkami zo mzdy uspokojená. V čl. II bod 1 Dohody síce žalovaný uvádza, že má pohľadávku voči žalobcovi vo výške 6 802,80 eur, avšak zároveň konštatuje, že táto môže pozostávať z istiny úveru spolu s príslušenstvom tvoreným úrokom za úver, ostatným príslušenstvom vyplývajúcim zo zmluvy, ktoré bližšie nešpecifikuje alebo súvisiacim so zmluvou, ktorú rovnako bližšie nešpecifikuje, prípadne je spojená s nárokmi, napr. zmluvnou pokutou. V zmysle čl. II bod 4 Dohody bolo dohodnuté, že zrážky zo mzdy budú vykonávané zamestnávateľom až do doby, kým nedôjde k úhrade pohľadávky veriteľa v celom rozsahu. O aký rozsah sa má jednať, z uvedeného znenia Dohody nevyplýva. Pokiaľ žalovaný poukazyval na niektoré rozhodnutia súdov, pri rozhodovaní týmito nebol viazaný a z úradnej činnosti mu je známe, že súdna prax nie je v tomto smere jednoznačná.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Poukázal na závery rozsudku prvostupňového súdu a odvolacieho súdu, ktoré v obdobnej právnej veci konštatovali, že neexistujú dôvody, pre ktoré by bola uzavretá Dohoda o zrážkach zo mzdy neplatná, keď samotná Dohoda ako dokument bol spísaný na samostatnej listine, veriteľ poučil dlžníka o dôsledkoch jej uzavretia s výslovným poučením, že dlžník má zákonnú možnosť jej uzavretie odmietnuť, keď takéto okolnosti nastali aj v danej prejednávanej veci, čím zo strany súdu prvej inštancie aj v zmysle rozhodovacej praxe Ústavného súdu (III. ÚS 551/2012) bol narušený princíp právnej istoty. K obdobnému záveru dospel aj Okresný súd Prievidza v rozsudku pod sp. zn. 12Csp/44/2021 v spojení s rozsudkom KS Trenčín z 26.4.2022 č. k. 6CoCSp/1/2022-158. Súd prvej inštancie konal svojvoľne, nerešpektoval právne normy a rozhodoval príliš formalisticky, svoje rozhodnutie buď nezdôvodnil alebo to urobil celkom nedostatočne, prípade ho založil na dôvodoch, ktoré v okolnostiach konkrétnej veci nemajú žiadnu relevanciu (nálež ÚS sp. zn. I. ÚS 640/2014). Preto záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého je čl. II ods. 1 Dohody neplatný podľa § 37 Občianskeho zákonníka, nie je správny. Článok II ods. 1 Dohody považuje za dostatočne určitý, keďže obsahuje konkrétne presne a jasne určenú výšku zabezpečenej pohľadávky - vo výške 6 802,80 eur..., vychádzajúc ďalej z obsahového znenia, že „veriteľ má voči dlžníkovi pohľadávku na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na refinancovanie č. 639810020“. Ďalšia časť vecí predmetného článku je už len upresnením toho, čoho sa zabezpečená suma vo výške 6 802,80 eur skladá. Uvedená časť vety pokračuje slovom „predstavujúce“, ktoré možno synonymicky nahradiť napr. slovami: reprezentujúcej, znamenajúcej či značiacej. Je preto zrejmé, že výška zabezpečenej pohľadávky je pevne ohraničená a vyjadrená sumou 6 802,80 eur. Žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe vyhovieť.

3. Žalobkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že pokiaľ žalovaný v konaní poukazuje na niektoré jeho predchádzajúce rozhodnutia, tieto neboli vydané v rámci postupu zakotveného v ust. § 301 a nasl. CSP, teda v rámci konania o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach, na základe čoho takéto závery v iných konaniach nemožno generálne uplatňovať v tejto konkrétne prejednávanej veci. Súd prvej inštancie správne vyložil čl. II ods. 1 Dohody ako neplatný podľa § 37 Občianskeho zákonníka, keďže podľa jeho znenia sú tu zahrnuté prípadné ďalšie plnenia, na ktoré Dohoda odkazuje, napr. úroky z omeškania či zmluvná pokuta, ktoré takisto môžu byť uspokojené Dohodou o zrážkach

zo mzdy, ktoré zároveň nie sú žiadnym spôsobom špecifikované. V takom prípade predmetná Dohoda umožňuje uspokojiť pohľadávky dodávateľa prakticky v neobmedzenej výške „ostatného príslušenstva“. Žiadala preto rozsudok súdu prvej inštancie ako správny potvrdiť.

4. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas (§ 362 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v intenciách § 379 a § 380 CSP, ktorý podľa § 388 CSP zmenil z nasledovných dôvodov.

5. Záver súdu prvej inštancie vyjadrený v bode 23 až 25 odôvodnenia rozsudku, na základe ktorého dospel k záveru, že Dohoda o zrážkach zo mzdy uzavretá medzi žalobkyňou a spoločnosťou Silverside a. s. uzavretá dňa 1.6.2017 je podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatným právnym úkonom, nie je správny.

6. Z výsledkov vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vyplýva, že medzi spoločnosťou Silverside a. s. ako veriteľom a žalobkyňou ako dlžníkom bola dňa 1.6.2017 uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere na refinancovanie č. 639810020 zo dňa 1.6.2017, na základe ktorej bol žalobkyňi poskytnutý úver vo výške 4 400 eur, keď aj z predloženej zmluvy ako listinného dôkazu čl. II bod 2 bolo jednoznačne uvedené, aká čiastka úveru sa žalobkyňi poskytuje (4 400 eur) s počtom splátok 60, s výškou pravidelnej splátky 113,38 eur, splatnosťou pravidelnej splátky 28. deň v mesiaci, dátumom splatnosti prvej splátky 28.7.2017, termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru 28.6.2022, celkovou čiastkou na zaplatenie 6 802,80 eur, úrokovou sadzbou úveru 18,69 % ročne (p. a.), RPMN 19,62 %, priemernou RPMN 14,84 %, odplátou podľa Občianskeho zákonníka 18,69 %, dobou trvania zmluvy do 28.6.2022, úrokovou sadzbou v prípade omeškania spotrebiteľa 5 % ročne.

7. Zároveň z výsledkov vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplýva, že na samostatnej listine v ten istý deň, ako bola uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere, bola písomne uzavretá a zmluvnými stranami podpísaná Dohoda o zrážkach zo mzdy, keď súd prvej inštancie vychádzal z dôvodov - skutkových vymedzení v podanej žalobe, na základe ktorých žalobkyňa považovala predmetnú dohodu za neplatnú, pričom dospel k záveru (v bodoch 19 - 22), že takéto dôvody neplatnosti neboli zistené, že Dohoda bola na základe podmienok zákona č. 250/2007 Z. z. spísaná na samostatnej listine, keď výslovne žalobkyňa ako spotrebiteľka bola upozornená a poučená o zákonnej možnosti odmietnutia Dohody. Súd prvej inštancie založil rozhodnutie o dôvodnosti podanej žaloby na výklade čl. II bod 1 Dohody v spojení s podmienkami uvedenými v § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď považoval takéto dojednanie medzi stranami za neplatné z dôvodu jej neurčitosti vzhľadom na obsahové znenie Dohody, ktoré podľa názoru súdu prvej inštancie môže pripúšťať možnosť rôzneho výkladu v prípade realizácie zrážok zo mzdy. Odvolací súd sa s právnym záverom súdu prvej inštancie o možnosti rôzneho výkladu čl. II bod 1 Dohody a na základe uvedeného určenia neplatnosti právneho úkonu z dôvodu jej neurčitosti nestotožňuje, keďže znenie čl. II. bod 1 bolo potrebné vyhodnocovať k celému spotrebiteľskému vzťahu, prejavu vôle strán pri jeho uzatváraní v kontexte k tomu, akú výšku pohľadávky mala Dohoda o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovací inštitút predstavovať, a či skutočne v prípade neplnenia si povinnosti žalobkyne ako spotrebiteľky poskytnutý úver riadne a včas splácať, či uvedené znenie aj v praktickej rovine môže spôsobovať rozširujúci alebo zužujúci výklad tohto ustanovenia vo vzťahu k vymáhaniu pohľadávky zrážkami zo mzdy.

8. Hodnotiac preto okolnosti prejednávanej veci, keď je zrejmé, že Dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzatváraná v ten istý deň, ako bola uzatváraná Zmluva o spotrebiteľskom úvere, aj v časových, ako aj v obsahových súvislostiach bolo zrejmé, že predmetná Dohoda slúži ako zabezpečovací prostriedok v prípade neplnenia si povinnosti dlžníka dlh riadne a včas splácať, z obsahového znenia vyplýva, že uzatvorenie Dohody o zrážkach zo mzdy je dobrovoľné, a že v zmysle čl. III bod 7 bola žalobkyňa ako spotrebiteľka oprávnená uzavretie tejto dohody odmietnuť. Hodnotiac preto Dohodu ako právny úkon, je možné konštatovať, že v prípade tohto zabezpečovacieho prostriedku spoločnosť Silverside, a. s. ako veriteľ obsahovo formovala znenie tak, aby bola v súlade s podmienkami zákona č. 250/2007 Z. z. Inak nemožno vykladať ani znenie čl. II bod 1 Dohody, v ktorom je jednoznačne uvedené, že veriteľ má voči dlžníkovi pohľadávku na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere na refinancovanie č. 639810020 vo výške 6 802,80 eur. Táto suma je identická s údajom uvedeným v čl. II bod 2 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere z 1.6.2017 v údají: „celková čiastka na zaplatenie 6802,80 eur“, keď

žalobkyni z tohto prehľadu o poskytovaní úveru bolo zrejmé, ako táto čiastka na zaplatenie bola pri uzatváraní Zmluvy o spotrebiteľskom úvere veriteľom utváraná. Preto aj ďalšie znenie vety v čl. II bod 1 Dohody, ktoré má „dotvárať“, z čoho pohľadávka pozostáva – slovami „napríklad“, nemôže vzbudzovať pochybnosť, že predmetom má byť pohľadávka vo výške 6 802,80 eur ako suma, ktorú má (mala) žalobkyňa zaplatiť titulom uzatvorenej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a iný výklad zo znenia čl. II bod 1 Dohody nevyplýva.

9. Vychádzajúc z uvedených skutočností, keďže súd prvej inštancie skutkové zistenia nesprávne vyhodnotil v súvislosti s podmienkami § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, na základe čoho došiel k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu zamietol, keď z výsledkov vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie (konštatované v bodoch 19 - 22 odôvodnenia) ani odvolacím súdom neboli zistené formálne alebo materiálne podmienky neplatnosti uzavretej Dohody o zrážkach zo mzdy v tomto spotrebiteľskom vzťahu.

10. O trovách (prvostupňového a odvolacieho) konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalovanému priznal voči žalobkyni nárok na náhradu týchto trov konania v plnom rozsahu. O výške trov rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

11. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

(§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)